

Súd: Okresný súd Bratislava II
Spisová značka: 12Csp/104/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1219206162
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivana Dančová
ECLI: ECLI:SK:OSBA2:2020:1219206162.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava II v Bratislave v konaní pred sudkyňou JUDr. Ivanou Dančovou v právnej veci žalobcu: BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, 1 boulevard Haussmann, Paríž, Francúzsko, reg. č. 542097902, konajúca na území Slovenskej republiky prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, Karadžičova 2, Bratislava, IČO: 47258713, zast. JUDr. Marek Czompoly, s.r.o., Ventúrska 16, Bratislava, proti žalovanému: A. N., nar. XX.XX.XXXX, M. G. XXXX/XX, N. - A. N.iskupice, o zaplatenie 2.315,79 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 2.315,79 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2.280,79 € od 17.11.2016 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Vo zvyšku súd žalobu zamietá.

III. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania vo výške 100% s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté samostatným uznesením, po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou súdu dňa 05.11.2019 sa žalobca domáhal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie žalovanej istiny vo výške 2.315,79 € spolu s úrokmi z dlžnej úverovej istiny vo výške 26,28 % ročne zo sumy 1.626,18 € od 17.11.2016 až do zaplatenia a úrokmi z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 2.280,79 € od 17.11.2016 do zaplatenia a náhrady trov konania, titulom nesplateného úveru.

2. Žalobu odôvodnil tým, že právny predchodca žalobcu Cetelem Slovensko a.s., Panenská 7, Bratislava, IČO: 35787783, dňa 02.03.2001 uzavrel ako veriteľ na jednej strane so žalovaným ako dlžníkom na strane druhej Zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru podľa § 497 a nasl. zák. č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov. Na základe písomnej žiadosti obsiahnutej v časti C) vyššie uvedenej úverovej zmluvy uzavrel právny predchodca žalobcu so žalovaným úverovú zmluvu, vydal žalovanému úverovú kartu a poskytol mu úverový rámec vo výške 20.000,- Sk (663,88 €). Žalovaný vyčerpal z poskytnutého úverového rámca peňažné prostriedky v celkovej výške 1.1770,37 €. Pri uzatváraní úverovej zmluvy žalovaný bez výhrad súhlasil so Všeobecnými úverovými podmienkami(ďalej len "VÚP") pre poskytnutie spotrebiteľského úveru. Podľa bodu IV.-3.1. VÚP a časti C) úverovej zmluvy je klient povinný riadne a včas splácať poskytnutý úver, a to formou dohodnutých pravidelných mesačných splátok vo výške minimálne 5 % z poskytnutého úveru k 10. dňu kalendárneho mesiaca. Napriek zmluvne dohodnutým splátkam poskytnutého úveru uhradil žalovaný právnomu predchodcovi žalobcu do dnešného dňa len časť dlžnej sumy, a to sumu vo výške 504,80 €. Podľa bodu V.-2. VÚP je nesplatená úverová istina ďalej úročená podľa platnej úrokovej sadzby. Na predžalobné výzvy žalovaný nereagoval. Podľa bodu IV.-4.2 a III.-6.-1. VÚP je veriteľ (právny predchodca žalobcu) oprávnený odstúpiť od úverovej zmluvy v prípade, že klient sa dostal

do omeškania so splatením viac než dvoch po sebe nasledujúcich splátok alebo jednej splátky dlhšie ako tri mesiace. V dôsledku neplnenia dohodnutých splátok zo strany žalovaného právneho predchodcovi žalobcu, vyhlásil právny predchodca žalobcu dňa 16.11.2016 mimoriadnu splatnosť úveru, čím sa stal dlh žalovaného splatný v celom rozsahu.

3. Neuhradené záväzky žalovaného po lehote splatnosti činia sumu 2.315,79 € (1.626,18€ z titulu zvyšku dlžnej úverovej istiny; 574,13 € z titulu dlžných úrokov z úveru; 80,48 € z titulu dlžného poistného z úveru; 35,- € z titulu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky Okrem toho je žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi úroky z dlžnej úverovej istiny vo výške 26,28 % ročne zo sumy 1.626,18 € od 17.11.2016 až do zaplataenia a úroky z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 2.280,79 € od 17.11.2016 až do zaplataenia (žalobca si neuplatňuje úroky z omeškania zo sumy zmluvných pokút a poplatkov).

4. Žalovaný sa k žalobe nevyjadril, nárok žalobcu v konaní nespochybnil a v spore zostal pasívny.

5. Na pojednávanie nariadené na deň 09.10.2020 sa nedostavil právny zástupca žalobcu, ktorý svoju neprítomnosť vopred písomne ospravedlnil a súhlasil, aby súd konal v jeho neprítomnosti. Na pojednávanie sa nedostavil ani žalovaný, ktorému bolo predvolanie riadne doručené dňa 14.07.2020. Súd preto pojednával v súlade s § 180 Civilného sporového poriadku v neprítomnosti strán.

6. Súd na základe vykonaného dokazovania oboznámením sa s listinnými dôkaznými prostriedkami nachádzajúcimi sa v spise, dospel k nasledujúcim skutkovým zisteniam:

7. Právny predchodca žalobcu a žalovaný uzavreli dňa 02.03.2001 Zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru podľa § 43a Občianskeho zákonníka, na základe ktorej vydal žalovanému úverovú kartu a poskytol mu úverový rámec vo výške 20.000,- Sk (663,88 €), ktorý sa žalovaný zaviazal splácať v pravidelných mesačných splátkach vo výške minimálne 5 % z poskytnutého úveru k 10. dňu kalendárneho mesiaca.

8. Listom zo dňa 29.11.2016 žalobca oznámil žalovanému vyhlásenie mimoriadnej splatnosti revolvingového úveru k 16.11.2016.

9. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

10. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

11. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

12. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

13. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

14. Podľa § 879e Občianskeho zákonníka, ustanoveniami tohto zákona sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred 1. januárom 2003; vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky z nich vzniknuté pred 1. januárom 2003 sa však posudzujú podľa doterajších predpisov, ak nie je ustanovené inak.

15. Podľa § 502 Obchodného zákonníka, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo

na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

16. Podľa § 517 ods. 1, ods. 2, Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

17. Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. (v znení účinnom od 01.02.2013), ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

18. Na základe vykonaného dokazovania a s poukazom na citované zákonné ustanovenia dospel súd k záveru, že žaloba je sčasti dôvodná.

19. V rovine súkromného práva a osobitne zmluvného práva je pre úpravu právnych vzťahov a spotrebiteľských záväzkov určujúcim právnym predpisom Občiansky zákonník, ktorý v tejto sfére predstavuje lex specialis právny režim spotrebiteľských zmlúv ku všetkým ostatným právnym predpisom s obdobným predmetom súkromnoprávnej regulácie dotýkajúcim sa spotrebiteľských zmlúv a záväzkov z nich plynúcich. Ide o prioritné pôsobenie Občianskeho zákonníka na všetky záväzkové vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ a ktoré môžu byť upravené aj v osobitných právnych predpisoch. Občiansky zákonník v tejto časti preto pôsobí ako právny predpis nielen osobitnej právnej povahy, ale aj právny predpis absolútnej výkladovej priority pre celú sféru spotrebiteľských záväzkov a normatívnu úpravu ich prvkov obsiahnutú v Občianskom zákonníku, ako aj v akomkoľvek inom osobitnom právnom predpise. Právny režim záväzku, ktorého účastníkom je spotrebiteľ a ktorý má svoj základ v Obchodnom zákonníku sa riadi výhradne právnym režimom Občianskeho zákonníka. Celý právny režim sa tak bude spravovať ustanoveniami Občianskeho zákonníka a jediné čo je regulované Obchodným zákonníkom je právny základ záväzku. Súd v tomto smere poukazuje na novelu Občianskeho zákonníka 102/2014 Z. z. zo dňa 01.04.2015, ktorou bola v § 52 ods. 2 doplnená tretia veta, podľa ktorej na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Toto ustanovenie neobsahuje prechodné ustanovenia, čo znamená, že od jeho účinnosti sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom. Uvedené napokon aj vyplýva z judikatúry Najvyššieho súdu SR, napríklad sp. zn. 3MCdo 14/2014.

20. V konaní bolo preukázané, že medzi stranami bola v písomnej forme platne uzavretá Zmluva o spotrebiteľskom úvere a to pred účinnosťou zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov. Aj keď zmluva o úvere je zmluvou, ktorá bola uzavretá podľa Obchodného zákonníka (odkaz na VÚP), súd posúdil zmluvný vzťah strán ako spotrebiteľskú zmluvu, na ktorú sa vzťahujú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

21. Žalovanému dňom splatnosti úveru, t.j. 16.11.2016, vznikla povinnosť zaplatiť žalobcovi zostatok nesplateného úveru. Týmto fakticky došlo zo strany žalobcu k ukončeniu zmluvného vzťahu s žalovaným. Zosplatenie ako jednostranný právny úkon veriteľa zásadne mení pôvodne dohodnutý zmluvný vzťah. Priznaním žalobcom uplatneného úroku vo výške 26,28 % ročne, by došlo k hrubej nadvláde veriteľa a k vzniku právneho stavu nadvláde veriteľa a k vzniku právneho stavu, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval ako keby k tejto zmene záväzku nedošlo. Keď už spotrebiteľ nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. Z tohto dôvodu si potom žalobca už nemôže voči žalovanému uplatňovať ďalšie nároky z úverovej zmluvy - úrok vo výške 26,28 % ročne z dlžnej sumy 1.626,18 € od 17.11.2016 do zaplatenia, pretože zmluvný vzťah medzi stranami skončil vyčíslením zostatku úveru, ktorý je predmetom tohto konania.

22. Súd v naznačenom smere ďalej poukazuje aj na početnú judikatúru a ustálenú súdnu prax, podľa ktorej niet zákonného kogentného pravidla, podľa ktorého by dlžník mal povinnosť zo zákona platiť úroky popri úrokoch z omeškania. Zmluvné dojednanie povinnosti platiť úroky popri úrokoch z omeškania je obchádzanie zákonného pravidla zakotveného v § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka o administratívnom strope úrokov z omeškania. Dohodnuté úroky z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu (jeho splátok). Nie je teda možné priznať úroky z úveru v čase po splatnosti celého úveru, pokiaľ tu nastupuje režim platenia úrokov z omeškania (napr. rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/182/2011, sp. zn. 6Co/190/2014 a sp. zn. 1Co/30/2012, ďalej Krajského súdu v Nitre č. k. 25Co/527/2015 - 63 zo dňa 02.12.2015, Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5Co/165/2013 a sp. zn. 5Co/567/2013, ako aj Najvyššieho súdu SR 4 Obo 143/1998 a uznesenie ÚS SR IV. ÚS 476/2012 zo dňa 18.09.2012, Krajského súdu v Banskej Bystrici z 27.09.2017 sp. zn. 15Co/264/2016 či rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6Co/56/2018 z 28.03.2018).

23. Súd preto nepriznal žalobcovi nárok na zmluvný úrok vo výške 26,28 % z dlžnej sumy 1.626,18 € od 17.11.2016 do zaplatenia a v tejto časti súd žalobu zamietol ako nedôvodnú, keď si žalobca uplatňoval zmluvný úrok po splatnosti úveru, pretože podľa uvedenej ustálenej súdnej praxe vyplýva, že dohodnuté úroky (zmluvné úroky) z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu (jeho splátok).

24. Vyhlásením predčasnej splatnosti zo strany veriteľa v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka zmluva o spotrebiteľskom úvere zaniká. Zanikajú tak aj všetky práva a povinnosti zmluvných strán zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Povinnosť platiť zmluvné úroky, ako aj ich výška vyplýva priamo zo zmluvy, z dohody strán, a nie z právneho predpisu. Bez zmluvy niet spotrebiteľského úveru. Vyhlásením predčasnej splatnosti tak zaniká povinnosť spotrebiteľa splácať veriteľovi poskytnutý spotrebiteľský úver v dohodnutých splátkach a platiť mu z poskytnutej istiny ďalšie (riadne, v zaniknutej zmluve dohodnuté) úroky. Inými slovami povedané, nakoľko zmluva zaniká práve týmto okamihom (vyhlásením splatnosti) a práve týmto okamihom nastupuje nová povinnosť spotrebiteľa, práve k tomu okamihu sa zastavuje (zmluvne dohodnutá) povinnosť spotrebiteľa platiť (riadne, zmluvne dohodnuté) úroky a spotrebiteľ je povinný vrátiť veriteľovi popri nesplatennej istine len tie (riadne, v zaniknutej zmluve dohodnuté) úroky, ktoré boli splatné k predčasnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Spotrebiteľovi vzniká povinnosť vrátiť nesplatenú istinu a splatné úroky, ktorých výška sa ku dňu účinnosti vyhlásenia predčasnej splatnosti zo strany veriteľa zafixuje. V prípade omeškania spotrebiteľa s vrátením týchto prostriedkov je spotrebiteľ povinný platiť výlučne úroky z omeškania, avšak nie riadne úroky.

25. S poukazom na uvedené a skutočnosť, že žalovaný svoj záväzok platiť úver riadne a včas nesplnil, v dôsledku čoho bol žalobca nútený od zmluvy odstúpiť, resp. vyhlásiť pohľadávku za splatnú, dostal sa žalovaný s plnením peňažného dlhu do omeškania. Súd preto dospel k záveru, že žaloba žalobcu je v časti žalovanej istiny dôvodná a je listinnými dôkazmi preukázaná. Súd preto žalobcovi v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka priznal zákonný úrok z omeškania vo výške 5%. Vzhľadom na to, že od 01.02.2013 sa Nariadením vlády Slovenskej republiky č. 20/2013 Z. z. znížil počet percentuálnych bodov na stanovenie zákonnej výšky úrokov z omeškania z 8 na 5, a k omeškaniu došlo až dňa 17.11.2016, súd vo zvyšnej časti posúdil nárok žalobcu za nepreukázaný a nedôvodný.

26. Podľa § 262 ods. 1 C.s.p., o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

27. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd v súlade s § 255 ods. 1 C.s.p. podľa ktorého, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Nakoľko mal žalobca v konaní plný úspech, súd priznal žalobcovi náhradu trov konania proti neúspešnému žalovanému v rozsahu 100%.

28. O výške náhrady trov konania rozhodne súd samostatným uznesením v súlade s § 262 ods. 2 C.s.p. po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má uvedenú vadu, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný v stanovenej lehote dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na exekúciu.